

Лопушинська О.В., аспірант
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

РЕСУРСНИЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯМ ПІДПРИЄМСТВА

Українські підприємства мають значний нереалізований потенціал збереження всіх видів ресурсів. На ефективність використання ресурсів підприємства негативно впливають домінування ресурсоемних виробництв, зношеність основних фондів підприємств, застарілі технології виробництва. Саме тому використання ресурсозберігаючих технологій і впровадження системи управління ресурсозбереженням підприємства є важливим інструментом підвищення ефективності використання ресурсів підприємства та його конкурентоспроможності. Особливо важливе все це в умовах різкого зростання цін на ресурси, адже управління ресурсозбереженням підприємства – це питання економічної доцільності діяльності підприємства і забезпечення конкурентоспроможності продукції.

Одним із етапів створення ефективної системи управління ресурсозбереженням на підприємстві є проведення ресурсного аудиту. Аудит як діяльність виник на запит практики. На початковому етапі він виконував функцію контролю за діяльністю посадових осіб з метою викриття фактів обману та шахрайства. Пізніше виник підтверджуючий аудит, оскільки зацікавлені особи на основі фінансової звітності приймали досить важливі для них рішення і повинні були бути впевненими у достовірності представлених їм даних.

Спираючись на багаторічний досвід, американський вчений Р. Монтгомері та його послідовники визначили аудит як системний процес об'єктивного збору й оцінки свідoctв про економічні дії і події з метою визначення ступеня відповідності цих тверджень встановленим критеріям і представлення результатів перевірки зацікавленим користувачам [1].

Ресурсний аудит – це обстеження підприємства і його окремих виробництв, що проводиться за ініціативою

керівництва з метою визначення можливості підвищення ефективності використання матеріальних, фінансових, інформаційних, людських, нематеріальних ресурсів та часу, здійснення заходів з економії на практиці шляхом впровадження механізмів ресурсної ефективності, а також з метою впровадження на підприємстві системи управління ресурсозбереженням [2].

Ресурсний аудит дозволяє визначити наскільки ефективно використовуються ресурси та розробити заходи для скорочення їх споживання.

Метою ресурсного аудиту є сприяння суб'єктам господарської діяльності у визначенні своєї політики з ресурсозбереження, рівня ефективності використання ресурсів, потенціалу ресурсозбереження, надання допомоги в розробці науково обґрунтованих норм та нормативів питомих витрат, розробці заходів з ресурсозбереження, їх фінансовій оцінці та оцінці ефективності ресурсозбереження [2].

Об'єктами ресурсного аудиту є підприємства, окремі виробництва та підрозділи, окремі види діяльності. До суб'єктів ресурсного аудиту можна віднести замовників і виконавців аудиту.

Етапами проведення ресурсного аудиту можуть бути наступні: підготовчий етап; збирання даних; розробка плану аудиту; збір інформації; аналіз зібраної інформації; звітування за результатами проведення ресурсного аудиту.

Результати проведення ресурсного аудиту дають можливість визначити напрями управління ресурсозбереженням підприємства, а саме:

- постійний моніторинг ресурсоспоживання;

- аналіз існуючих показників як основи складання нових бюджетів;

- розробка і використання нових маловідходних та безвідходних технологій;

- розробка і впровадження ресурсозберігаючої політики;

- планування нових ресурсозберігаючих заходів;

- впровадження системи управління ресурсозберігаючим розвитком підприємства;

розробка і використання ефективних систем та засобів контролю за ресурсоспоживанням;

організація інтегрованого ресурсного та економічного менеджменту [2].

Система управління ресурсозбереженням – це набір взаємопов'язаних або взаємодіючих елементів, необхідних для розробки і впровадження політики ресурсозбереження, а також процесів та методик для досягнення цих цілей.

В процесі реалізації системи управління ресурсозбереженням важливим є обмін інформацією, який має бути чітко регламентований і мати окремі вимоги для внутрішньої та зовнішньої інформації. До внутрішньої інформації залучаються всі співробітники, які повинні бути залучені в процес впровадження системи управління ресурсозбереженням підприємства. Кожен з них має бути наділений правом вносити пропозиції щодо вдосконалення системи управління ресурсозбереженням, що надалі мають бути проаналізовані керівництвом і по ним має надійти відгук особи яка її вносила. Корисні пропозиції мають відзначатися публічно або винагороджуватися. Зовнішній обмін інформацією передбачає обмін інформацією із зовнішнім середовищем. Запровадження подібних системи визначається безпосередньо керівництвом підприємства [2].

Отже, ресурсний аудит є невід'ємною складовою політики ресурсозбереження на підприємстві і є важливим інструментом підвищення ефективності ресурсозбереження. Від якості проведення аудиту залежить подальша ефективність всієї системи управління ресурсозбереження підприємства. Тому саме алгоритм проведення ресурсного аудиту, критерії якості і перелік основних помилок при його здійсненні стануть об'єктом наших подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Кулаковська Л. П. Людські ресурси та їх аудит у підприємницької діяльності / Л. П. Кулаковська, Т. Ю. Кулаковський // Вісник ЖДТУ. - № 2. – 2014. – С. 109-115
2. Мозолевич Г. Я. Енергаудит та енергоменеджмент в проектах сталого розвитку практичні рекомендації /

Г. Я. Мозолевич, І. О. Гордєєва, Н. В. Бібік. – Д.: Проект
«Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», 2016. – С. 62